

Vonnis van 21 oktober 2015
Behorend bij K.G. no. 2014 van 2015

GERECHT IN EERSTE AANLEG VAN ARUBA

VONNIS in kort geding van:

Otmar ODUBER,
wonende in Aruba,
eiser,
hierna ook te noemen: Oduber,
gemachtigde: de advocaat mr. Chris Lejuez,

tegen:

Francis Edgard DIJKHOFF,
wonende in Aruba,
gedaagde,
hierna ook te noemen: Dijkhoff,
procederend in persoon.

1. DE PROCEDURE

1.1 Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het verzoekschrift, met producties;
- de aantekeningen van de griffier van de mondelinge behandeling van de zaak ter openbare terechtzitting van 2 oktober 2015.

1.2 Oduber is toen ter zitting verschenen bij zijn gemachtigde. Dijkhoff is in persoon ter zitting verschenen. Partijen hebben in twee termijnen het woord gevoerd - de gemachtigde van Oduber mede aan de hand van een overgelegde pleitnota, voorzien van tijdig ingezonden producties - en hebben gereageerd of kunnen reageren op elkaars stellingen.

1.3 Vonnis is bepaald op heden.

2. DE VASTSTAANDE FEITEN

2.1 Als enerzijds gesteld en anderzijds erkend, dan wel niet of onvoldoende gemotiveerd betwist, alsmede op grond van de inhoud van de overgelegde producties voorzover niet of onvoldoende bestreden, staat tussen partijen onder meer het volgende vast.

2.2 Dijkhoff heeft in het radioprogramma Noticiero 94 - Pueblo Ta Papia van radiostation Hit 94 FM, onder meer op 24 augustus 2015, 28 augustus 2015 en 1 september 2015, waarbij hij zijn volledige naam en geboortedatum meermalen heeft genoemd, publiekelijk onder meer gezegd dat hij weet en dat er bewijs bestaat dat (1) Oduber betrokken is bij de drugshandel en dat Oduber drugs gebruikt, (2) Oduber een huurmoordenaar genaamd Ospina Span heeft ingehuurd om Poentje Castro te vermoorden en (3) dat eiser betrokken zou zijn bij de moord van Carlos Cano in Venezuela. Letterlijk heeft Dijkhoff onder meer het volgende publiekelijk verklaard:

1. Programma Noticiero 94-Pueblo ta papia op 24-08-2015 (radiostation Hit 94 FM):

"Nos minister señor Otmar Enrique Oduber a busca un sikario. E sikario aki ta señor Span Ospina. Señor Otmar Oduber tá e asesino di señor Poentje Castro anto ela usa señor Span Ospina pa haci e acto aki bergonzoso Mi a bisa tambe cu señor Otmar Oduber ta meti den narco-trafficacion. ... Mi bisa cu Otmar ta e persona cu ta usa droga..... Mi a bisa tambe cu ta e persona cu a manda mata Carlos Cano na Venezuela..." (vrij vertaald: Onze minister de heer Otmar Enrique Oduber heeft een huurmoordenaar gezocht. Deze huurmoordenaar is de heer Ospina Span. De heer Otmar Oduber is de moordenaar van de heer Poentje Castro en hij heeft de heer Span Ospina gebruikt om deze schaamteloze daad te verrichten ... Ik heb ook gezegd dat de heer Otmar Oduber betrokken is bij de drugshandel ... Ik heb gezegd dat Otmar de persoon is die drugs gebruikt Ik heb ook gezegd dat Otmar Oduber de persoon is die Carlos Cano in Venezuela heeft laten vermoorden)

2. Programma Noticiero 94-Pueblo ta papia op 28-08-2015 (radiostation Hit 94 FM):

"Mi a acusa minister Otmar Oduber, ministro di Turismo, Otmar Enrique Oduber, cu e ta meti den narco-trafficacion, m'a bisa cu Otmar ta meti den asesinato di Carlos Cano na Venezuela Meneer Otmar

Oduber mi tin prueba den mi man ... suficiente prueba, unda cu abo ta un asesino bo a manda mata nos amigo abo persona Otmar Oduber ta e persona cu a manda mata un periodista aki na Aruba..” (vrij vertaald: Ik beschuldig minister Otmar Oduber, minister van Toerisme, Otmar Enrique Oduber, dat hij in de drugshandel zit ik heb gezegd dat Otmar betrokken is bij de moord van Carlos Cano in Venezuela de heer Otmar Oduber ... ik heb het bewijs in handen ... genoeg bewijs, waaruit blijkt dat jij de moordenaar bent van onze vriend. jouw persoon Otmar Oduber bent de persoon die een journalist hier op Aruba heeft laten vermoorden)

3. Programa Noticiero 94-Pueblo ta papia op 01-09-2015 (radiostation Hit 94 FM)

“Pakico mi ta’kinan atrobe? Pasobra dia 24 mi a haci un acusacion hopi fuerte pa minister Otmar Enrique Oduber unda mi a bisa cu Otmar Oduber ta un asesino, Otmar Oduber ta un narco-traficante y Otmar Oduber ta un corrupto. Awe mi a ricibi un papel unda mi ta wordo pidi pa haci un rectificacion, awel pueblo di Aruba, mi no por haci un rectificacion pa motibo ta cu loke mi a papia ta investigacionnan cu ami a haci ta imposibel pa mi bisa cu e cosnan aki cu m’a papia no ta berdad mi ta bai encarcela manda Otmar corrupto asesino Oduber den prison mi no tin nada di rectifica tin un investigacion cu ta tumando lugar ... tur cos cu m’a papia tin suficiente pruebanan unda cu ta indica exactamente cu ta Otmar Oduber mes a comete e acto aki” (vrij vertaald: Waarom ik weer hier ben? Omdat ik de 24^e een erg zware beschuldiging aan het adres van minister Otmar Oduber heb gedaan waar ik gezegd heb dat Otmar Oduber een moordenaar is, Otmar Oduber is een drugshandelaar en Otmar Oduber is corrupt. Vandaag heb ik een papier ontvangen waarin aan mij wordt gevraagd om te rectificeren wel volk van Aruba, ik kan geen enkele rectificatie doen omdat wat ik zeg onderzoeken zijn die ik heb gedaan ... het is onmogelijk voor mij om te zeggen dat deze dingen die ik gezegd heb niet waar zijn ... ik zal opsluiten Otmar Oduber corrupte moordenaar in de gevangenis .. voor alles wat ik gezegd heb is er voldoende bewijs waar precies wordt aangeduid dat Otmar Oduber zelf deze handeling heeft verricht)

2.3 De enkele jaren geleden in Aruba in koelen bloede gepleegde moord op de bekende Arubaanse verslaggever en televisiepresentator Poentje Castro heeft de Arubaanse samenleving diep geschokt.

2.4 Johannes Ospina Span voornoemd zit vanwege betrokkenheid bij een in Aruba gepleegde gewapende bankoverval een langdurige gevangenisstraf uit in het K.I.A., en die Ospina Span wordt gezien als één van de gevaarlijkste in het K.I.A. opgesloten misdadigers.

2.5 Oduber heeft bij schrijven van 27 augustus 2015 Dijkhoff gesommeerd om zijn uitlatingen te sommeren. Rectificatie is uitgebleven.

3. DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

3.1 Oduber vordert dat het Gerecht bij uitvoerbaar bij voorraad te verklaren vonnis:

-Dijkhoff beveelt om binnen 24 uur na de betekening aan hem van dit vonnis in het radioprogramma Noticiero 94 - Pueblo ta Papia op radiostation Hit 94 FM de navolgende tekst uit te spreken:

“Riba orden di juez según su veredicto di dia 21 di oktober 2015, ami Francis Edgard Dijkhoff ta declara lo siguiente. Entre otro riba diana 24 y 28 di augustus 2015 y dia 1 di september 2015 mi a acusa minister Otmar Oduber den e programa di radio aki cu e lo a laga mata Carlos Cano na Venezuela y cu e lo a contrata un sikario pa mata e locutor Poentje Castro y cu e sikario aki lo ta señor Ospina Span. Mi a bisa cu mi lo tin prueba di esaki.

Tambe mi a expresa cu mi lo tin prueba cu Ministro Otmar Oduber lo ta envolví den tráfico di droga.

Pa medio di e comunicado obligatorio aki mi ta declara cu mi no tin ningún prueba cu Minister Otmar Oduber lo ta envolví den morto di Poentje Castro ni di esun di Carlos Cano. Tampoco mi no tin ningún prueba cu Minister Otmar Oduber lo ta envolví den narcotráfico. Pesey pa medio di e comunicado aki mi ta rectifica y revoca e acusacionnan infunda aki cu mi a haci den direccion di Ministro Otmar Oduber.”;

-bepaalt dat Dijkhoff ten behoeve van Oduber een dwangsom verbeurt van Afl. 1.000,-- per dag of deel daarvan dat hij voormeld bevel niet opvolgt;

-te dezen enige andere juist voorkomende maatregel neemt;

-Dijkhoff veroordeelt in de proceskosten.

3.2 Dijkhoff voert verweer strekkende tot afwijzing van het door Oduber verzochte, althans dat het Gerecht eerst uitspraak doet in deze zaak nadat het op de aangifte van Dijkhoff in te stellen strafrechtelijk onderzoek is afgerond.

3.3 Voor zover van belang voor de beslissing worden de stellingen van partijen hierna besproken.

4. DE BEOORDELING

4.1 Het spoedeisend belang van Oduber bij zijn vordering ligt besloten in de aard van die vordering en de daaraan ten gronde liggende stellingen van Oduber.

4.2.1 Voorop wordt gesteld dat toewijzing van de door Oduber verzochte rectificatie een beperking vormt op het grondrecht van vrijheid van meningsuiting dat aan een ieder, derhalve ook aan Dijkhoff, op grond van het eerste lid van artikel 1.12 van de Staatsregeling van Aruba en het in de Arubaanse rechtsorde rechtstreeks doorwerkende eerste lid van artikel 10 van het EVRM toekomt. Dit grondrecht geldt volgens voormeld artikel van de Staatsregeling van Aruba *“behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens landsverordening”* en kan volgens het tweede lid van voormeld verdragsartikel slechts worden beperkt indien deze beperking bij de wet is voorzien en deze in een democratische samenleving noodzakelijk is, bijvoorbeeld ter bescherming van de goede naam of de rechten van anderen. Van een toelaatbare beperking die in Aruba bij (formele) wet is voorzien is sprake wanneer de uitlatingen van Dijkhoff jegens Oduber onrechtmatig zijn in de zin van artikel 6:162 BW.

4.2.2 Bij de beantwoording van de vraag of dit zich hier voordoet staan twee gelijkwaardige, ieder voor zich hoogwaardige maatschappelijke en persoonlijke belangen tegenover elkaar: aan de ene kant het belang van Oduber om, ook als politicus, niet door uitlatingen in de media te worden aangetast in zijn eer, goede naam en persoonlijke integriteit; aan de andere kant het belang van Dijkhoff om zich in het openbaar kritisch, informerend, opiniërend en/of waarschuwend te kunnen uitlaten over een persoon die een openbaar ambt bekleedt of ter signalering van misstanden die de samenleving raken.

4.2.3 De vrijheid van meningsuiting betreft niet alleen de inhoud van meningen, maar ook de vorm waarin zij worden geuit en strekt zich in beginsel ook uit tot uitingen die kwetsend, schokkend of verontrustend (kunnen) zijn. In de rechtspraak is verder

onderscheid gemaakt tussen feitelijke verklaringen en waardeoordelen. Feitelijke verklaringen die de persoonlijke levenssfeer van een ander in negatieve zin raken moeten van een voldoende feitelijke grondslag worden voorzien, om het onrechtmatige karakter daaraan te ontnemen. Dat is niet het geval bij waardeoordelen, zij het dat een waardeoordeel excessief kan worden bevonden indien daarvoor een onvoldoende feitelijke basis is.

4.2.4 Verder volgt uit de rechtspraak van het EHRM dat ten aanzien van politici (zoals Oduber dus) niet snel kan worden aangenomen dat een beperking van het recht van vrije meningsuiting is toegestaan. In het geval van een politieke discussie of een politiek debat over openbare aangelegenheden moeten de grenzen van de vrijheid van meningsuiting zowel ten aanzien van vorm als ten aanzien van inhoud ruim worden gesteld. Tenslotte is in de jurisprudentie relevant geacht in hoeverre een persoon tot wie de uitlatingen zich richten, in staat is daarop te reageren. In het licht van dit alles wordt het volgende overwogen.

4.3 De hiervoor onder 2.2 vermelde uitlatingen van Dijkhoff over en met betrekking tot Oduber zijn allen niet mis te verstane verklaringen of uitlatingen van feitelijke aard, die geen betrekking hebben op een politiek debat of op openbare aangelegenheden en die de persoonlijke levenssfeer van Oduber alsmede zijn positie als minister van het Land Aruba ernstig in negatieve zin raken. Hoewel dat op zijn weg had gelegen, heeft Dijkhoff zijn verklaringen of uitlatingen op geen enkele wijze met voldoende verificatoire feiten onderbouwd. Dijkhoff heeft naar het oordeel van het Gerecht niet eens een begin van bewijs kunnen aantonen. Al zijn verklaringen ter zake van betrokkenheid van Oduber bij de moord op Poentje Castro en/of op Carlos Cano berusten op gissingen en vage conclusies. Hetzelfde geldt voor de door Dijkhoff gestelde betrokkenheid van Oduber bij de handel in verdovende middelen. De enkele (door Oduber bestreden) stelling van Dijkhoff dat hij (en geen ander) Oduber drugs heeft zien gebruiken op het toilet van Hooiberg-Store heeft niet te gelden als (afdoende) bewijs.

4.4 Vorenstaande brengt mee dat in een eventuele bodemprocedure het oordeel valt te verwachten dat Dijkhoff moet rectificeren zoals gevorderd door Oduber. Hierbij wordt nog overwogen dat de aard en ernst van de aan het adres van Oduber gerichte ongefundeerde beschuldigingen van Dijkhoff met zich brengen dat ook van een politicus als Oduber, van wie algemeen bekend is dat hij net als alle andere Arubaanse bewindslieden beschikt over een uitgebreide media-infrastructuur, in redelijkheid (anders dan al snel het geval is bij beschuldigingen van corruptie in het

licht van door bewindslieden onbeantwoord gelaten vragen van Statenleden en/of de pers ter zake van hun politiek handelen) niet gevergd kan worden dat hij maar door en met gebruikmaking van die structuur die beschuldigingen van Dijkhoff moet redresseren. Eén en ander betekent dat de thans door Oduber verzochte voorziening zal worden toegewezen. Redelijkheid en billijkheid brengen mee dat de termijn waarbinnen Dijkhoff zal moeten rectificeren op 72 uur zal worden gesteld. Gesteld noch is gebleken dat het voor Dijkhoff onmogelijk is om binnen die termijn tot de door het Gerecht te bevelen rectificatie over te gaan.

4.5 Het Gerecht ziet voldoende aanleiding om de niet door Dijkhoff bestreden vordering van Oduber tot oplegging aan Dijkhoff van dwangsommen toe te wijzen. Dit klemmt temeer omdat Dijkhoff ter zitting meermalen heeft verklaard niet tot rectificatie over te zullen gaan zo hij daartoe wordt veroordeeld. Dwangsommen zullen gemaximeerd worden opgelegd, maar gelet op voormelde verklaringen van Dijkhoff zal het Gerecht een te dezen uitzonderlijk hoog maximum in aanmerking nemen.

4.6 Afweging van de belangen van partijen maakt al het vorenstaande niet anders, omdat het Gerecht geen zwaarwegender belangen ziet van Dijkhoff bij afwijzing van het door Oduber verzochte ten opzichte van de belangen van Oduber bij toewijzing daarvan. Hierbij wordt nog overwogen dat het Gerecht in het licht van het spoedeisend belang van Oduber bij het door hem verzochte geen grond ziet om - zoals verzocht door Dijkhoff - eerst vonnis te wijzen in deze zaak nadat het mogelijke op de aangifte van Dijkhoff in te stellen strafrechtelijk onderzoek is afgerond.

4.7 Dijkhoff zal - als de in het ongelijk gestelde partij - worden veroordeeld in de kosten van deze procedure gevallen aan de zijde van Oduber, tot aan deze uitspraak begroot op (450,-- + 226,67 =) Afl. 676,67 aan verschotten en Afl. 1.500,-- aan salaris voor de gemachtigde.

5. DE BESLISSING

Het Gerecht, rechtdoende in kort geding:

-beveelt Dijkhoff om binnen 72 uur na de betekening aan hem van dit vonnis in het radioprogramma Noticiario 94 - Pueblo ta Papia op radiostation Hit 94 FM de navolgende tekst zonder enig daaraan afdoend commentaar uit te spreken:

“Riba orden di juez según su veredicto di dia 21 di oktober 2015, ami Francis Edgard Dijkhoff ta declara lo siguiente. Entre otro riba dlanan 24 y 28 di augustus 2015 y dia 1 di september 2015 mi a acusa minister Otmar Oduber den e programa di radio aki cu e lo a laga mata Carlos Cano na Venezuela y cu e lo a contrata un sikario pa mata e locutor Poentje Castro y cu e sikario aki lo ta señor Ospina Span. Mi a bisa cu mi lo tin prueba di esaki.

Tambe mi a expresa cu mi lo tin prueba cu Ministro Otmar Oduber lo ta envolví den tráfico di droga y lo ta usa droga.

Pa medio di e comunicado obligatorio aki mi ta declara cu mi no tin ningún prueba cu Minister Otmar Oduber lo ta envolví den morto di Poentje Castro ni di esun di Carlos Cano. Tampoco mi no tin ningún prueba cu Minister Otmar Oduber lo ta envolví den narcotráfico y lo ta usa droga. Pesey pa medio di e comunicado aki mi ta rectifica y revoca e acusacionnan infunda aki cu mi a haci den direccion di Ministro Otmar Oduber.”;

-bepaalt dat Dijkhoff ten behoeve van Oduber een dwangsom verbeurt ad Afl. 1.000,-
- voor iedere dag of deel daarvan dat Dijkhoff voormeld bevel niet opvolgt, en bepaalt dat Dijkhoff te dezen maximaal Afl. 1.000.000,-- aan dwangsommen kan verbeuren;

-veroordeelt Dijkhoff in de kosten van deze procedure gevallen aan de zijde van Oduber, tot aan deze uitspraak begroot op Afl. 676,67 aan verschotten en Afl. 1.500,-- aan salaris voor de gemachtigde;

-verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad;

-wijst af het meer of anders verzochte.

Dit vonnis is gewezen door mr. A.H.M. van de Leur, rechter, en in tegenwoordigheid van de griffier in het openbaar uitgesproken op woensdag 21 oktober 2015.